

I

Forslag til ny forskrift om fartøy under 24 m som fører 12 eller færre passasjerer

Foreslås fastsatt av Sjøfartsdirektoratet med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet § 2, § 5, § 7, § 8, § 9, § 11, § 13, § 15, § 27 og § 42, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

§ 1. Virkeområde

- (1) Denne forskriften gjelder for norske og utenlandske fartøy med største lengde under 24 meter som fører 12 eller færre passasjerer i norsk territorialfarvann og på elver og innsjøer. Forskriften gjelder også i Norges territorialfarvann ved Svalbard.
- (2) Forskriften gjelder ikke for:
 - a) fartøy som brukes til lege- og ambulansetjeneste eller organisert skoleskyss og som skal ha passasjersertifikat
 - b) fartøy som er en del av et skips utrustning og som transporterer passasjerer mellom skipet og land

§ 2. Særlige regler for fartøy som brukes av lag eller foreninger og fartøy med maks 25 hk/19kW

- (1) Fartøy som brukes av medlemmer i lag eller foreninger til fritidsaktiviteter, og fartøy i territorialfarvannet ved Fastlands-Norge med fremdriftsmaskineri på maksimum 25 hk/19 kW, er unntatt fra §§ 3-19.
- (2) Fartøy nevnt i første ledd skal følge konstruksjons- og utstyrskrav som om de var fritidsfartøy.
- (3) Fører av fartøy nevnt i første ledd skal oppfylle kvalifikasjonskrav som gjelder fører av fritidsfartøy. For fører av fartøy under 15 meter største lengde gjelder krav om båtførerbevis selv om føreren er født før 1. januar 1980 og fartøyet er under 8 meter største lengde.

§ 3. Rederiets plikt til å sende inn opplysninger

Rederiet skal registrere opplysninger om virksomheten hos Sjøfartsdirektoratet før passasjertransporten starter. Rederiet skal bekrefte at kravene i denne forskriften er gjennomgått og oppfylt. Registreringen gjelder i ett år og må fornyes så lenge fartøyet er i drift etter denne forskriften.

§ 4. Sikkerhetsstyringssystem

- (1) Rederiet skal etablere, gjennomføre og videreutvikle et dokumenterbart sikkerhetsstyringssystem som minimum inneholder:
 - a) beskrivelse av virksomheten og operasjonsområdet med eventuelle beskyttede områder der fartøy kan søke ly (nødhavner).
 - b) beskrivelse av det enkelte fartøy, herunder tekniske spesifikasjoner, operasjonelle begrensninger som følge av fartøyets konstruksjon og utrustning, og antall personer fartøyet er konstruert for.
 - c) rutiner for seilasplanlegging.
 - d) rutiner ved bruk av følgefartøy, herunder kommunikasjon mellom fartøyene

- e) beskrivelse av risikofaktorer for besetning og passasjerer når fartøyet er underveis eller ved bruk av redskaper eller utstyr om bord, og tiltak for å unngå uønskede hendelser
 - f) rutiner for vedlikehold av fartøy og utstyr.
 - g) beredskapsplan til bruk i ulike nødssituasjoner og rutiner for øvelser.
- (2) Rederiet skal ha en årlig, verifiserbar gjennomgang av sikkerhetsstyringssystemet for å vurdere om sikkerhetsstyringssystemet fungerer i tråd med formålet og om det er behov for forbedringer.
- (3) Sikkerhetsstyringssystemet skal være tilgjengelig om bord.

§ 5. Sikkerhetsorientering

Passasjerene skal umiddelbart før avgang motta en sikkerhetsorientering tilpasset seilasens formål på et språk de forstår. Orienteringen skal som minimum gi informasjon om bruk av redningsmidler, hvordan passasjerene skal opptre i en nødssituasjon og risiko forbundet med eventuell høy hastighet.

Kapittel 2 – Bemanning og operasjonsbegrensninger

§ 6. Kvalifikasjonskrav og bemanning

- (1) Føreren av fartøyet skal være kvalifisert etter de krav som følger av den til enhver tid gjeldende forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk.
- (2) Rederiet skal vurdere om det i tillegg til føreren av fartøyet er nødvendig med ekstra bemanning. Bemanningen skal ha definerte oppgaver om bord.

§ 7. Operasjonsbegrensninger i territorialfarvannet ved Fastlands-Norge

- (1) Fartøy i fartsområde 4 og større skal i perioden 1. oktober – 31. mars ha overbygning som gir beskyttelse mot været for alle passasjerer.
- (2) For fartøy uten overbygning som gir beskyttelse mot været for alle passasjerer i fartsområde 3 og større, skal avstanden til nødhavn eller følgefartøy med plass til alle personer som befinner seg om bord i begge fartøy, ikke overstige 5 nautiske mil.

§ 8. Operasjonsbegrensninger i territorialfarvannet ved Svalbard

- (1) Seilas i territorialfarvannet ved Svalbard er bare tillatt i perioden 1. mai – 31. oktober.
- (2) Fartøy uten overbygning som gir beskyttelse mot været for alle passasjerer kan bare seile i følgende områder:
 - a. *Isfjorden*, avgrenset vestover av en rett linje mellom Daudmannsodden (78°12'10"N 12°59'00"Ø) og Revleodden (78°03'00"N 13°34'40"Ø).
 - b. *Kongsfjorden, Krossfjorden, Lilliehöökfjorden, Möllerfjorden og den nordlige del av Forlandsundet*. Området avgrenses vestover av en rett linje mellom Kapp Mitra (79°06'52"N 11°10'17"Ø) og Fuglehuken (78°53'46"N 10°28'10"Ø), og sørover av en rett linje mellom Murraypynten (78°43'40"N 11°11'15"Ø) og Sarstangen (78°43'39"N 11°28'16"Ø).
 - c. *Bellsund, Van Keulenfjorden og Van Mijenfjorden*. Området avgrenses vestover av en rett linje mellom Kapp Martin (77°43'11"N 13°56'36"Ø) og Kapp Lyell (77°34'35"N 14°14'01"Ø).
- (3) I områdene nevnt i annet ledd bokstav b og c skal avstanden til nødhavn, eller følgefartøy med plass til alle personer som befinner seg om bord i begge fartøy, ikke overstige 5 nautiske mil.

- (4) Alle fartøy skal holde sikker avstand til brefronter. Avstanden skal være minimum fem ganger brefrontens høyde, men ikke mindre enn 200 meter. Fartøyet skal ha utstyr for å måle avstanden til brefronten.

Kapittel 3 – Konstruksjon og utstyr

§ 9. Konstruksjonskrav

- (1) Rederiet skal kunne dokumentere at fartøyet er:
- CE-merket som fritidsfartøy
 - konstruert etter en standard som tilsvarer regelverket for CE-merking av fritidsfartøy, eller
 - vernet eller fredet av Riksantikvaren og minst oppfyller de byggekrav som gjaldt da fartøyet ble bygget.
- (2) Det skal være faste sitteplasser med mulighet for å holde seg fast til alle om bord. Sitteplasser og ryggstøtter skal være forsvarlig innfestet i fartøyet.
- (3) Fartøy med utendørs styreposisjon skal ha dødmannsknapp som stopper fremdriftsmaskineriet dersom føreren av fartøyet faller over bord.

§ 10. Kompass, sjøkart og AIS

- (1) Fartøyet skal være utstyrt med et fastmontert kompass som oppfyller EN ISO 25862:2009.
- (2) Seilaser skal planlegges ved hjelp av oppdaterte offisielle sjøkart og nødvendige nautiske publikasjoner. Oppdaterte offisielle sjøkart skal finnes om bord. Sjøkart som benyttes på kartplotter skal være basert på kartdata fra Statens Kartverk.
- (3) Fartøy i territorialfarvannet ved Svalbard skal være utrustet med AIS klasse B, som skal være i drift til enhver tid.

§ 11. Førstehjelpsutstyr

Fartøyet skal ha om bord førstehjelpsutstyr som inneholder medisinsk materiell i samsvar med de krav som er stilt til fartøygruppe C i forskrift 9. mars 2001 nr. 439 om skipsmedisin vedlegg 2.

Kapittel 4 – Radiokommunikasjon

§ 12. Krav til radioutstyr og sikkerhetssertifikat for radio

- (1) Utstyr nevnt i §§ 13-16 skal være CE-merket.
- (2) Fartøy med fastmontert radioutstyr skal ha sikkerhetssertifikat for radio utstedt av et godkjent radioinspeksjonsforetak. Sikkerhetssertifikatet for radio utstedes for en periode på maksimum tre år. Rederier med utenlandske fartøy skal kunne dokumentere at fastmontert VHF-radioutstyr er kontrollert av foretak bemyndiget av flaggstaten til dette.

§ 13. Radioutstyr

- (1) Alle fartøy skal være utstyrt med VHF-radioutstyr med DSC og vaktmottaker for kanal 70 (VHF/DSC). Håndholdt VHF/DSC kan brukes i fartsområde 3 og mindre. I andre fartsområder og i territorialfarvannet på Svalbard skal VHF/DSC være fastmontert. På fartøy uten overbygning skal hodesett med mikrofon kunne tilkoples det håndholdte eller fastmonterte VHF-radioutstyret.
- (2) Fartøy som seiler utenfor radiodekningsområde A1 i territorialfarvannet ved Svalbard skal i tillegg til VHF/DSC være utstyrt med MF-radioutstyr med DSC som kan sende og motta på frekvensene

2187,5 kHz ved hjelp av DSC, og 2182 kHz ved hjelp av radiotelefoni. Fartøy under 15 meter største lengde kan i stedet være utstyrt med Iridium.

- (3) Fastmontert VHF/DSC og MF-radioutstyr med DSC skal drives fra fartøyets hovedenergikilde og være koplet til GPS-mottaker. Ved feil på hovedenergikilden skal VHF/DSC og MF-radioutstyr med DSC kunne drives fra en reservekraftkilde med kapasitet på minst 6 timer som er plassert i øvre del av fartøyet.
- (4) Håndholdt VHF/DSC skal ha tilstrekkelig batterikapasitet for hele seilassen og det skal i tillegg finnes et oppladet reservebatteri til hvert apparat.
- (5) Fartøy som fører redningsflåte(r) skal være utstyrt med en håndholdt VHF/DSC for hver redningsflåte fartøyet fører.
- (6) Kravene i første til femte ledd gjelder ikke for fartøy på elver eller innsjøer.

§ 14. Fri-flyt satellitt nødpeilesender (EPIRB)

- (1) Fartøy i fartsområde 4 eller større og i territorialfarvannet ved Svalbard skal være utstyrt med fri-flyt satellitt nødpeilesender (EPIRB).
- (2) EPIRB skal være montert slik at den vil flyte opp til overflaten og sende nødalarm dersom fartøyet skulle synke.
- (3) På fartøy uten overbygning, eller på fartøy som er konstruert slik at det ved en ulykke sannsynligvis ikke vil synke dypt nok til at en EPIRB blir utløst, kan en manuell satellitt nødpeilesender erstatte en fri-flyt satellitt nødpeilesender.

§ 15. Radartransponder (Radar-SART) eller AIS-transponder (AIS-SART)

Fartøy i fartsområde 4 eller større og i territorialfarvannet på Svalbard skal være utstyrt med radartransponder (Radar-SART) eller AIS-transponder (AIS-SART), som skal plasseres nær styreposisjonen slik at den lett kan aktiveres og bringes til en redningsfarkost.

§ 16. NAVTEX-mottaker

- (1) Fartøy i større fartsområde enn 4 og i territorialfarvannet på Svalbard skal være utstyrt med NAVTEX-mottaker som kan motta på 490 kHz og 518 kHz.
- (2) Det er ikke nødvendig å føre NAVTEX-mottaker dersom rederiet kan dokumentere at navigasjons- og værvarsler kan mottas på annen måte.

Kapittel 5 – Redningsmidler

§ 17. Redningsmidler

- (1) Fartøyet skal ha om bord:
 - a) redningsflåte(r) som oppfyller ISO 9650-1 med kapasitet til alle om bord.
 - b) flyteutstyr med minst 100 N oppdrift til alle om bord. Barn skal ha tilgang på egnet flyteutstyr tilpasset barnets størrelse. Personer som oppholder seg utendørs på fartøy under 8 meter største lengde skal ha flyteutstyret på når fartøyet er underveis.
 - c) En livbøye med lys
 - d) En flytende kastering festet til minst 30 meter flytende redningsline.
 - e) Tre fallskjermlys og tre håndbluss.
 - f) En innretning som gjør det mulig å plukke opp en person fra vannet.

- (2) Det er ikke nødvendig å føre redningsflåte(r), flyteutstyr eller livbøye som nevnt i første ledd bokstav a til c når alle om bord er iført
 - a) heldekkende flytedrakt som alene, eller i kombinasjon med annet flyteutstyr, gir en oppdrift på 150 N.
 - b) flyteutstyr med 100 N oppdrift og seilassen foregår i fartsområde 2 eller mindre i perioden 1. april – 30. september.
- (3) Personer om bord på fartøy uten overbygning i territorialfarvannet ved Svalbard skal i stedet for kravet i første ledd bokstav b være iført heldekkende flytedrakt som alene, eller i kombinasjon med annet flyteutstyr, gir en oppdrift på 150 N. Slike fartøy behøver ikke føre redningsflåte(r).
- (4) Flyteutstyr og heldekkende flytedrakter skal være CE-merket. Heldekkende flytedrakter skal i tillegg gi termisk beskyttelse klasse D i henhold til ISO 15027.

§ 18. Stuing og vedlikehold av redningsmidler

- (1) Redningsflåte(r) skal være stuert i samsvar med produsentens anvisning og være sikret til fartøyet under utsetting og ombordstigning.
- (2) Flyteutstyret skal oppbevares på et lett tilgjengelig sted som er tydelig merket og godt ventilert.
- (3) Når fartøyet er underveis skal redningsmidlene være klare til øyeblikkelig bruk.
- (4) Redningsmidler skal vedlikeholdes av i samsvar med produsentens anvisning. Redningsflåter skal vedlikeholdes av godkjent servicestasjon. Utstyret skal så langt mulig funksjonsprøves etter vedlikehold.

Kapittel 6. Avsluttende bestemmelser

§ 19. Dispensasjon

Sjøfartsdirektoratet kan etter skriftlig søknad gi dispensasjon fra krav i forskriften. Spesielle grunner må gjøre dispensasjonen nødvendig og dispensasjonen må være sikkerhetsmessig forsvarlig.

§ 20. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft dd.mm.2019. Fra samme dato oppheves forskrift 24. november 2009 nr. 1400 om drift av fartøy som fører 12 eller færre passasjerer mv.

II

I forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk gjøres følgende endringer:

Nytt § 67 fjerde ledd skal lyde:

Skipsfører på skip som fører 12 eller færre passasjerer uten passasjersertifikat skal som minimum inneha Begrenset Operatørsertifikat, ROC (Restricted Operator's Certificate), men kan ha SRC (Short Range Certificate) (VHF) sertifikat dersom fartøyet kun opererer i fartsområde 4 eller mindre.

Betjening av radioutstyret skal utføres av radiooperatør. Dersom fartøyet har påbudt radioutstyr for radiodekningsområde A2 og større områder, skal minst en radiooperatør inneha Generelt Operatørsertifikat, GOC (General Operator's Certificate).

I forskrift om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 20 annet ledd skal lyde:

Skip som fører 12 eller færre passasjerer og som brukes til lege- og ambulansetjeneste eller organisert skoleskyss, skal ha passasjersertifikat.

I forskrift 30. juni 2015 nr. 823 om måling av skip og flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

§ 1 siste punktum skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for skip med største lengde under 24 meter som brukes utenfor næringsvirksomhet eller som kun følger forskrift om fartøy under 24 m som fører 12 eller færre passasjerer.